

کانال دانشجویان برتر ویژه دانشجویان دانشگاه پیام نور

دانشجویان پیام نور ما شمارو دعوت می کنیم

به

متفاوت ترین کانال دانشگاه پیام نور

دانلود رایگان و بدون محدودیت :

نمونه سوالات بروز و با جواب

جزوه و خلاصه دروس

نمونه سوالات به صورت کتابچه می باشد و شما بر اساس کد درس و با یک جست و جو ساده نمونه سوال درس مورد نظرتون رو پیدا می کنید.

لینک ورود شما به کانال: @BookTabadol

@BookTabadol

نکات کلیدی بخش دوم

- مورخان آغاز تمدن اسلامی را از هجرت پیامبر اکرم به یثرب دانسته‌اند.
- فتوحاتی که از زمان ابوبکر بن ابی قحافه شروع شده و تا اواخر دوره امویان ادامه یافت، باعث گسترش تمدن اسلامی در خارج از مرزهای جزیره العرب شد.
- مخالفان تمدن اسلامی، این تمدن را میراث بر تمدن ایران و روم دانسته‌اند.
- زرین کوب، فرهنگ و تمدن جهان‌رامدیون تمدن اسلامی می‌داند.
- دین اسلام با وجود نگرش توحیدی موجب اتحاد اقوام و ملل می‌شد.
- قرآن کریم، مسئله توحید را سرلوحه و در رأس تمام آموزه‌های دینی قرار داده است.
- از منظر اسلام، تفکر هدفمند تفکری است که حاصل آن،

نکات کلیدی بخش اول

- مورخانی که بر قدمت واژگانی کلمه‌ی تاریخ تأکید دارند این کلمه را فارسی و یا برگرفته از اهل کتاب می‌دانند.
- مهم‌ترین فایده تاریخ، عبرت‌آموزی، تفکر در احوال گذشتگان، آشنایی با عقاید و ادیان پیشینیان و شناخت تجارب آن‌هاست.
- نیچمی می‌گوید: تاریخ‌پیش از همه به انسان قوی و فعال متعلق است.
- تاریخ در معنای عام خود به معنی عهد، علم به حوادث گذشته و سیر زمان و حوادث است.
- تمدن با تقسیم کار جدی شروع می‌شود و با وجود نظم اجتماعی و نوآوری، رشد و توسعه می‌یابد.
- عناصر مهم تشکیل‌دهنده تمدن بشری: علم، توانایی و قدرت اجرای علم، تلاش جمعی برای نوآوری.

نکات کلیدی بخش چهارم

- دلایل رکود علمی در زمان ابوبکر بن ابی قحافه: جنگ‌های اهل رده و شورش پیامبران دروغین، منع نوشتن حدیث، تأکید بر ابعاد تعبیدی قرآن و عدم تفسیر آیات الهی.
- جنگ‌های داخلی مسلمانان: جمل، صفین، نهروان.
- پیشوای مکتب بصری، سیبویه و رهبر مکتب کوفی، کسایی بود.
- ابواسود دوتلی از شاگردان امام علی (ع) و از سرآمدان ابداع روش‌های جدید خط و نگارش بود.
- یحیی ابن خالد برمکی، مؤدب هارون الرشید بود و بعدها وزیر وی شد.
- مسجد اولین نهاد آموزشی در جهان اسلام بود.
- مهم‌ترین تأثیر علمی - آموزشی مسجد جامع بصره، راه‌اندازی جریان فکری - سیاسی معتزله بود و جاحظ نیز از دانشمندان این مسجد بود.

نکات کلیدی بخش سوم

- در ابتدای ظهور اسلام عواملی چون نپذیرفتن هر چیزی جز قرآن، اتکا به قوه‌ی حافظه و دوره‌ی گزینی از نگارش مانع از رسیدن جامعه‌ی اسلامی به مراحل تکاملی تمدن اسلامی بود.
- اولین ترجمه عهد اموی از خالد بن یزید بن معاویه ملقب به حکیم آل مروان بود.
- کتاب «اهرن» نوشته‌ی قیس بن هارون بن أعین، اثری ارزشمند در علم پزشکی است.
- دلایل عدم توجه ابوالعباس سفاح به علوم: دشواری‌های عصر استقرار، مقابله با مخالفان و مشکلات، کوتاهی عمر خلافت.
- منصور نخستین خلیفه‌ی عباسی است که منجمان را به دربار خلافت اسلامی فرا خواند که در رأس آن‌ها نوبخت منجم بود و منصور در بنای شهر بغداد و انتخاب محل آن از دیدگاه‌های وی استفاده کرد.

۲

پویندگان دانشگاه
انتشارات طلایی

فرهنگ و تمدن اسلام - بخش: اول

- سه تمدن بزرگ بین‌النهرین عبارتند از: سومر، اکد و بابل.
- نزد فرهنگ‌نامه نویسان، تمدن به معنای ادب و تربیت اجتماعی است.
- اصلی‌ترین معنای تمدن، شهرنشینی است.
- هر تمدنی نام خود را از نام جغرافیایی محل تولد و یا نام اقوام ساکن در آن سرزمین گرفته است.
- تمدن بابل در کنار رودهای دجله و فرات شکل گرفته است.
- ارکان اصلی تمدن از منظر ویل دورانت: پیش‌بینی امور اقتصادی، سازمان سیاسی، سنن اخلاقی، تلاش برای شناخت و گسترش هنر.
- از منظر ویل دورانت، سازمان سیاسی در گسترش امنیت و نظم اجتماعی مؤثر است و از هرج و مرج اجتماعی جلوگیری می‌کند.
- از نظر ویل دورانت، هنر، عالی‌ترین عنصر تمدن بشری است.

۴

پویندگان دانشگاه
انتشارات طلایی

فرهنگ و تمدن اسلام - بخش: دوم

- افزایش نظام معرفتی، تکامل نظام اجتماعی و فرهنگی و رشد بخش صنعتی است.
- آیات قرآن، انسان را به تفکر هدفمند دعوت می‌کند.
- از منظر قرآن، تقوا بهترین وسیله برای رسیدن به قرب الهی و رضای خداوند است.
- در ابتدای ظهور مسلمانان، هجرت، در حفظ جان مسلمانان نقش مهمی را ایفا می‌کرد.
- اولین هجرت مهم در اسلام، هجرت مسلمانان به حبشه بود.
- در ایران عصر ساسانی، ادبیات مکتوب منحصر به خاندان حکومت‌گر و موبدان زردشتی بود.
- ایرانیان در مواجهه با فرهنگ اسلامی، بخش‌های مهم آن را پذیرفتند.
- آشنایی ایرانیان با فرهنگ یونانی از زمان حمله‌ی اسکندر آغاز شد.

۶

پویندگان دانشگاه
انتشارات طلایی

فرهنگ و تمدن اسلام - بخش: سوم

- کتاب «سند هند» حاوی اطلاعات جامعی در مورد نجوم و حساب هندی بود که توسط ابراهیم فرزری ترجمه شده و در عصر مأمون توسط محمدبن موسی خوارزمی خلاصه شده است و اساس زیج منجمان اسلامی قرار گرفته.
- دلایل ضعف اعتبار بیت‌الحکمه‌ی بغداد: عدم توجه خلفا به علوم، ضعف عمده‌ی دستگاه خلافت، رشد مخالفان و معارضان دستگاه عباسی.
- نتیجه‌ی عصر زرین کاغذگری، افزایش نسخه‌های خطی، رونق کتابخانه‌های دولتی و شخصی و توسعه‌ی مدارس علمی بود.
- غزالی کتاب «تهافت الفلاسفه» را در رد و تکفیر فلاسفه نوشته است.
- ابن تیمیه با تألیف کتاب «الرد علی المنطقیین» در پی سست نشان دادن مبانی منطق یونان بود.

۸

پویندگان دانشگاه
انتشارات طلایی

فرهنگ و تمدن اسلام - بخش: چهارم

- خطبه‌های امام علی (ع) در مسجد کوفه زمینه‌ساز رشد عقلانی مردم شد.
- نخستین نمونه‌های عالی مدارس خصوصی در شهر نیشابور بود.
- کهن‌ترین اخباری که از تأسیس مدرسه در ایران در دست است مربوط به مدرسه‌ی امام ابوبکرین فورک اصفهانی است.
- مادر «جامعه» همان مساجد هستند.
- رابط در اصل نوعی بنای نظامی و قلعه تدافعی بود.
- مسجدالأقصی در ردیف مسجدالنبی و مسجدالحرام قرار داشت و مسلمانان به آن شد رحال می‌کردند.
- مسجدالأقصی از کهن‌ترین مساجد بیت‌المقدس است و تاریخ بنای آن به حضرت سلیمان می‌رسد.
- مسجد قبه‌الصخره در کنار مسجدالأقصی و به فرمان عبدالملک مروان بنا شده است.

نکات کلیدی بخش ششم

- ماکس میرهوف معترف است: علوم و دانش اسلامی مانند ماه تابانی، تاریک‌ترین شب‌های اروپای قرون وسطی را منور ساخت،
- ارومینگ، تمدن ملل اروپایی و مسیحی را ناشی از تمدن اسلامی می‌داند.
- از مهم‌ترین راه‌های نفوذ ایدئولوژی اسلامی به اروپا، فتوحات اسلامی در جنوب اروپا بود.
- نخستین شهر نوبنیاد اسلامی در مصر، فسطاط است که به فرمان عمر بن عاص بنا شد.
- فاطمیان، شهر قاهره المعزیه را در کنار فسطاط ساختند.
- نخستین فاتحان اسپانیا، طارق بن زیاد و موسی بن نصیر بودند.
- محققان، اندلس را بازار معرفت و فرهنگ جهان می‌دانند.
- فردریک دوم، ملقب به شاه نیمه مشرک و مؤسس دانشگاه ناپل است.

نکات کلیدی بخش پنجم

- از منظر روزه دوباسکیه، زمینه بنیادین همه‌ی هنرهای اسلامی، خدای احد و واحد است.
- مسجد از شکوهمندترین مظاهر هنر اسلامی است.
- در عصر فتوحات و گسترش تمدن اسلامی، تغییر نگرش هنرمند مسلمان در ساختن مسجد نمودار شد.
- منشأ هنر، استعداد و نبوغ انسان است.
- هنر اسلامی، انسان را به حقیقت ماورایی پیوند می‌دهد.
- در زمان استقرار حکومت پیامبر (ص) در مدینه از هنر به معنای خاص آن کم‌تر اثری وجود داشت. البته صنایع دستی، فلز کاری و منسوجات، خالی از تجلیات هنر نبود.
- در زمان حکومت پیامبر اکرم در مدینه، هنر مجسمه‌سازی به سبب خدمت به آیین بت پرستی، تعطیل شده بود.

نکات کلیدی بخش هشتم

- کشورهایی چون عربستان و شیخ‌نشین‌های خلیج فارس یا سوریه و لبنان همواره از ناهمگونی مذهبی آسیب جدی دیده‌اند.
- کشورهای مؤسس اوپک: ایران، عراق، عربستان، کویت، ونزوئلا.
- با بسته شدن کانال سوئز در سال ۱۹۶۷ کشور لیبی بیش‌ترین سود را برد.
- قرآن کریم، کلید راهنمای مسلمانان و رمز موفقیت زندگی آنان است.
- مکه، مرکزیت تفکر توحیدی و کانون رشد اسلام است.
- مسلمانان هر ساله در دهه اول ذی حجه برای ادای فریضه حج در مکه گرد هم می‌آیند.
- از مهم‌ترین موانع جدی وحدت عراق، کردزبانان هستند.
- در سال ۱۹۶۸ بالاترین درآمد سرانه نفت متعلق به کشور کویت بود.

نکات کلیدی بخش هفتم

- علت اصلی ضعف تمدن اسلامی، انحراف مسلمانان و دور شدن از اسلام راستین بود.
- مهم‌ترین علل انحراف مسلمانان از اسلام: تغییر مسیر حرکت خلفای اسلامی، تحولات عمیق در مبادی حاکمیت اسلامی.
- ابوالعباس سفاح، نخستین خلیفه عباسی و مستعصم، آخرین خلیفه است.
- قیام‌های صورت گرفته علیه خلافت عباسی: قیام‌های مکرر علویان و زیدیان، شورش‌های سادات حسنی، مخالفت‌های خوارج و اسماعیلیان.
- علل بروز جنگ‌های صلیبی: انگیزه دینی و مذهبی، اوضاع آشفته اروپا و مغرب زمین، تحریک عواطف مسیحیان با دعاوی کذب، دلایل اقتصادی، هرج و مرج داخلی جهان اسلام.

۱۰ **فرهنگ و تمدن اسلام - بخش: پنجم** **یونیدگان دانشگاه انتشارات طلایی**

- در زمان حکومت پیامبر در مدینه، هنر معماری، خشن، محقر و بسیار ساده و ابتدایی بود و جامه‌پردازی در حرم کعبه با پارچه‌های رنگارنگ، نوعی قداست را به ذهن متبادر می‌کرد.
- طبق نظر محققان، مظاهر ابتدایی هنر اسلامی در دوران ده ساله‌ی هجرت تا رحلت رسول اکرم شکل گرفت.
- نگارش خط عربی بر روی اشیاء سفالین در دوره امویان ابداع شد.
- کتیبه‌های بافته شده بر حاشیه لباس‌های فاخر خلفا و کارگزاران اموی به «طراز» مشهور است.
- مهم‌ترین ویژگی مسجد قبه‌الصخره در بیت‌المقدس، پیروی از شیوه‌های تلفیقی معماری متأثر از هنر بیزانس و کتیبه‌های منقش به آیات قرآن است.
- از ویژگی‌های مسجد جامع دمشق، داشتن محراب، مقصوره و مناره است.

۱۲ **فرهنگ و تمدن اسلام - بخش: ششم** **یونیدگان دانشگاه انتشارات طلایی**

- در سیسیل کتاب کلیله و دمنه توسط امیر اوجین به لاتین ترجمه شد.
- اعراب مسلمان، سیسیل را صقلیه نامیدند.
- علوم ابداعی اسلام: هیات، فقه و کلام.
- اخوان‌الصفاء، عقاید افلاطون، ارسطو، فیثاغورث و مبانی دین اسلام را به هم آمیخت و آثار ارزشمندی را نوشت.
- دلایل توجه جامعه‌ی اسلامی به علم ریاضی: آموزه‌های قرآن مبنی بر تأمل در عالم، نقش ریاضیات در علم نجوم، توسعه‌ی فعالیت‌های بازرگانی.
- خوارزمی مؤسس علم جبر و مؤلف کتاب «جبر و مقابله» است و تلفیق ریاضی هندی و یونانی و ترکیب‌بندی عددنویسی هندی از ابداعات اوست.

۱۴ **فرهنگ و تمدن اسلام - بخش: هفتم** **یونیدگان دانشگاه انتشارات طلایی**

- جنگ‌های صلیبی نزدیک به دو قرن (پنجم تا هفتم) هجری طول کشید.
- پاپ اوربانوس توانست زمینه وحدت کلیسای غرب و شرق را فراهم کند.
- نتایج نامطلوب جنگ‌های صلیبی: اختلاط نژادی، رونق فساد اجتماعی، تخریب شهرهای اسلامی، قتل عام عمومی.
- بامرگ‌چنگیز خان مغول، اوکتای خان به جانشینی او برگزیده شد.
- تندخویی، زودخشمی، خونریزی و مال‌دوستی از صفات خلفای عباسی بود.
- ابن‌خلدون معتقد بود که خودکامگی و ناز و نعمت، حکومت را در سراسیمه‌ی سالخوردگی قرار می‌دهد.
- از مهم‌ترین تبعات خو گرفتن جامعه به ارزش‌های نامعقول، ایجاد تضاد طبقاتی است.

۱۶ **فرهنگ و تمدن اسلام - بخش: نهم** **یونیدگان دانشگاه انتشارات طلایی**

نکات کلیدی بخش نهم

- علل بحران فرهنگی و معنوی تمدن غرب: بی‌توجهی تمدن غربی به دین، نبود تدین حقیقی در جامعه غربی، توسعه ماشین (ماشینیسیم)، تضاد میان علم مادی و دین.
- بی‌توجهی تمدن غربی به دین مهم‌ترین عامل بحران فرهنگی غرب است.
- بدینان شبه مذهبی راه‌حل بحران فرهنگی و معنوی غرب را فرارسیدن قیامت و اجرای عدالت می‌دانند.
- بدینان علمی، بحران فرهنگی و معنوی غرب را نتیجه علم‌گرایی غربیان می‌دانند.
- اندیشه‌گران برای رهایی تمدن غرب از رهبانیت، روی آوردن به اومانیسیم را تجویز کردند.
- پس از رهبانیت افراطی غرب، دوران طلایی غرب و بازگشت به میراث کهن یونانی و رومی شکل گرفت.